
Tiên đoán bầu cử 2018

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Chỉ còn không đầy 3 tháng nữa là đến kỳ bầu cử Quốc Hội 11/2018. Chưa bao giờ có một cuộc bầu cử giữa hai nhiệm kỳ tổng thống, gọi là midterm, lại quan trọng cho tương lai của Hoa Kỳ như lần này.

Lý do giản dị chỉ vì Donald Trump! Vì nếu đảng Cộng Hòa thắng thế, giữ cả hai Hạ Viện và Thượng Viện, Trump sẽ tại vị cho đến hết nhiệm kỳ vào năm 2020. Và có thể sẽ thắng luôn cho kỳ bầu cử tổng thống sau, có nghĩa sẽ tiếp tục là tổng thống cho đến 2024! Ngược lại nếu đảng Dân Chủ thắng kỳ bầu cử 2018 này, Trump nhiều phần sẽ rơi vào con đường bị truất phế!

Vì nếu Hạ Viện rơi vào tay Dân Chủ, việc làm đầu tiên của Hạ Viện với đa số dân biểu thuộc đảng Dân Chủ là sẽ bỏ phiếu cho nghị quyết truất phế tổng thống, article of impeachment, và chỉ cần đa số thường là trên 50%, sẽ được thông qua. Điều này đã xảy ra cho tổng thống Bill Clinton gần 20 năm trước đây.

Tuy nhiên cuộc xử án truất phế sẽ xảy ra tại Thượng Viện với các thượng nghị sĩ bỏ phiếu cho cuộc xử án, dưới sự điều động của Chánh Aùn Tối Cao Pháp Viện. Nếu Thượng Viện sau kỳ bầu cử 2018 này vẫn có đa số thuộc về đảng Cộng Hòa, dĩ nhiên điều này không xảy ra. Nhưng nếu đảng Dân Chủ thắng thế và nắm đa số tại Thượng Viện, nghị quyết truất

phế Trump do Hạ Viện đưa lên, sẽ được Thượng Viện chấp nhận và đưa ra xử án Trump với chánh án là Chủ Tịch Tối Cao Pháp Viện John Roberts.

Tuy nhiên việc truất phế một tổng thống tại vị không phải dễ như chuyện Bill Clinton trước đây cho thấy. Là Bill Clinton sau cùng vẫn thoát, được Thượng Viện xử trắng án! Lý do là cần đến đa số 2/3 số phiếu mới có thể truất phế được. Ngay như hiện nay, sự chênh lệch tại Thượng Viện giữa 2 đảng Cộng Hòa và Dân Chủ chỉ là 1 hay hai ghế. Có nghĩa dù cho Dân Chủ có thắng kỳ bầu cử 2018 này, cũng chỉ có thể hơn Cộng Hòa hai hay ba ghế là cùng, khó kiếm nổi 2/3 đa số để truất phế được Trump. Chi ngoại trừ Công Tố Viện đặc biệt Mueller có được bằng chứng hiển nhiên nào lắm về Trump và xoay chuyển được thêm cả một hay hai chục thượng nghị sĩ Cộng Hòa để thành 2/3 đa số, Trump mới có thể bị truất phế và nhường chỗ cho phó tổng thống Pence được!

Nhưng dù có hy vọng hay không về việc truất phế Trump, đảng Dân Chủ đã quá cay đắng và giận dữ về việc thua năm 2016 để Trump lên thành tổng thống. Nên lần bầu cử Quốc Hội 2018 này, đảng Dân Chủ hy vọng sẽ tạo được một làn sóng xanh, blue wave, màu xanh là biểu tượng cho Dân Chủ, đỏ cho Cộng Hòa, để lấy lại đa số tại cả Hạ Viện và Thượng Viện. Và nếu không truất phế được Trump, Dân Chủ hy vọng sẽ dùng quyền lập pháp để ngăn chặn những tai

hại do Trump gây ra trên mọi lãnh vực.

Nhiều dấu hiệu và những thăm dò dư luận gần đây cho thấy cuộc bầu cử 2018 sắp đến này, đảng Dân Chủ có nhiều hy vọng để dành được đa số tại Hạ Viện. Cuộc chạy đua tại Thượng Viện tương đối khó khăn hơn cho phe Dân Chủ. Lý do là không phải tiểu bang nào cũng bầu lại thượng nghị sĩ. Nhiệm kỳ thượng nghị sĩ là 6 năm nên không như dân biểu tại Hạ Viện, nhiệm kỳ chỉ có 2 năm, kỳ bầu cử nào cũng đều bầu lại dân biểu, đối với thượng nghị sĩ chỉ có 1/3 số thượng nghị sĩ phải bầu lại mỗi 2 năm. Riêng kỳ bầu cử 2018, số tiểu bang có thượng nghị sĩ thuộc đảng Dân Chủ phải bầu lại, nhiều hơn con số của Cộng Hòa. Nên Dân Chủ phải bảo vệ số ghế của mình hiện đang có và lật ngược thế cờ ở nhiều tiểu bang loại ngả nghiêng, không thiên nhiều về Dân Chủ hay Cộng Hòa. Chiếm được ghế ở vài tiểu bang này, Dân Chủ mới có hy vọng nắm được đa số tại Thượng Viện.

Hai tiểu bang hiện đang có thượng nghị sĩ thuộc Cộng Hòa và Dân Chủ hy vọng thắng được là Arizona và Nevada. Tại Arizona, thượng nghị sĩ hiện nay là Jeff Flake của Cộng Hòa, ghét Trump ra mặt và chỉ trích Trump nặng nề, sau khi tuyên bố không tranh cử lại cho năm 2018. Theo thăm dò dư luận mới nhất, ứng cử viên của Dân Chủ là Kyrsten Sinema có nhiều triển vọng thắng tại đây. Tiểu bang Nevada là tiểu bang Hillary thắng hồi năm 2016 nên Dân Chủ có hy vọng thắng tại

đây với ứng cử viên là dân biểu Jacky Rosen, chống lại với thượng nghị sĩ Cộng Hòa đang tại vị là Dean Heller. Thăm dò dư luận gần đây cho thấy Rosen trên chân Heller vài điểm.

Tại tiểu bang Montana, vốn là ổ cộng hòa bảo thủ, bỏ phiếu nhiều cho Trump hồi năm 2016. Nhưng gần đây thăm dò dư luận cho thấy ứng cử viên Dân Chủ là Jon Tester trên chân đối thủ Cộng Hòa tới 12 điểm. Tiểu bang West Virginia cũng là nơi Trump thắng thế trước kia, nhưng gần đây thăm dò dư luận cho thấy ứng cử viên Dân Chủ là Joe Manchin, hơn đối thủ từ 6 đến 13 điểm.

Tuy nhiên hai tiểu bang hiện có thượng nghị sĩ là Dân Chủ là Indiana và North Dakota lại thua nhiều ứng cử viên Cộng Hòa trong thăm dò dư luận mới nhất. Nên bù qua bù lại, khó biết được trong kỳ bầu cử 11/2018 này, Dân Chủ hay Cộng Hòa sẽ nắm đa số tại Thượng Viện. Hai tiểu bang quan trọng nhất là Arizona và Nevada, nếu Dân Chủ thắng 2 tiểu bang này và cầm chân Cộng Hòa giữ được các ghế khác, Dân Chủ sẽ có hy vọng chiếm đa số, nhưng cũng chỉ với tỷ lệ 52-48 hay 51-49, hơn một hay hai ghế là cùng!

Tình hình nhiều phần sẽ khác hẳn tại Hạ Viện. Theo những thăm dò mới nhất, đảng Dân Chủ có hy vọng lấy thêm được 34 ghế và sẽ nắm được đa số là 231 dân biểu. Chỉ cần 218 ghế là có đa số nên sau kỳ bầu cử 6 tháng 11. 2018 tới đây, Hạ Viện gần như chắc chắn sẽ lọt vào tay Dân Chủ. Ước tính mới

nhất cho thấy xác suất để Dân Chủ nắm đa số tại Hạ Viện là 77%.

Tại sao Dân Chủ sẽ lật ngược thế cờ tại Hạ Viện? Lý do chính vẫn là Donald Trump! Trump thắng cử năm 2016 vì mê hoặc được từ 30 - 40% dân Hoa Kỳ thuộc loại ít học, nghèo, kỳ thị nặng nề và là dân da trắng. Theo khảo cứu của công ty thăm dò dư luận Pew, trong số những người bầu cho Trump, chỉ có 15% có học đại học, trong khi 38% ở mức trung học, 88% là dân da trắng. Có nghĩa đây là căn bản cho số người đi bầu cho Trump. Nhưng cuộc bầu cử 2018 là cho Quốc Hội, không bầu tổng thống và thông thường những dân ít học, nghèo ít khi chịu bỏ công đi bầu cho kỳ bầu cử lưng chừng midterm này. Trong khi đó những người dân có học thức cao, có lợi tức cao thường đi bầu đông hơn trong kỳ này. Ngoài ra những dân thiểu số như đen, mễ sẽ ùn ùn đi bầu kỳ này chỉ vì ghét Trump!

Số phiếu của phụ nữ cũng sẽ rất quan trọng trong kỳ bầu 2018 này. Vì giới phụ nữ có học, lợi tức cao chỉ bỏ phiếu cho Trump có 14% kỳ năm 2016, sẽ kéo nhau đi bầu kỳ này vì những chính sách của Trump và Cộng Hòa đã làm tổn hại nhiều cho phụ nữ.

Một điểm quan trọng khác nữa cho kỳ bầu cử 2018 là con số các dân biểu Cộng Hòa không ra tái cử kỳ này đã lên đến con số kỷ lục là 38 người. Thường các dân biểu kỳ cựu khi ra tái cử dễ thắng hơn nhiều, lên đến 80 - 90% phần thắng cử. Nhưng chưa bao giờ con số dân biểu

Cộng Hòa tuyên bố về hưu hay chán nản không tiếp tục nữa lại nhiều như bây giờ. Ngay cả thủ lĩnh Hạ Viện là Paul Ryan cũng về hưu dù còn trẻ! Lý do là nhiều người không chịu nổi cảnh tượng Trump làm mưa làm gió và gây ra nhiều thay đổi tai hại cho Hoa Kỳ và họ dù không nói ra, không muốn dính líu vào chính trường nhố nhăng của Trump! Những dân biểu này thuộc loại Cộng Hòa chính thống, establishment, thấy rằng đảng Cộng Hòa bây giờ đã biến thể thành đảng của Trump, kỳ thị, quá khích, không còn truyền thống cao đẹp của đảng Cộng Hòa khi trước. Những nhân vật trong chính quyền Trump phần lớn đều thiếu tư cách, bị đui hay phải tử chức vì bẩn thỉu, lạm dụng quyền hành, làm bậy nhiều. Điển hình như bộ trưởng y tế Price, bộ Bảo Vệ Môi Sinh Scott Pruitt, bộ Cựu Chiến Binh..v.v..

Ngay cả các thượng nghị sĩ Cộng Hòa chống lại Trump như Jeff Flake của Arizona, Bob Corker của Tennessee, cũng không ra tái cử, mở đường cho đảng Dân Chủ có thể thắng tại các tiểu bang này. Điều này cho thấy ngay trong đảng Cộng Hòa, những dân biểu, thượng nghị sĩ có tư cách đã không chịu nổi Trump và rút lui để không bị mang tiếng là dính líu vào những chính sách và đường lối ngang ngược của Trump gây tai hại cho tương lai của Hoa Kỳ và cho toàn cầu. Như thế sau hai năm cầm quyền của Trump, dân chúng Hoa Kỳ đã thấy được những tai họa do việc bầu cho Trump

đem lại. Rất nhiều người dân đã nói ra là hối hận vì đã bỏ phiếu cho Trump. Những thành phần trẻ, cấp tiến và phụ nữ năm 2016 không chịu đi bầu bỏ phiếu cũng đã thối chí vì sai lầm không tham dự của mình, tạo cơ hội cho Trump thắng cử. Dịp bầu cử giữa mùa năm 2018 này sẽ là dịp để cho những thành phần chống đối Trump đi bỏ phiếu để đưa Quốc Hội có đa số là Dân chủ và có thể ngăn chặn những khuấy động tai hại của Trump. Đảng Dân Chủ hiện nay cũng chỉ cầu mong có thể để kích động đảng viên Dân chủ cũng như những thành phần cấp tiến, trẻ, dân thiểu số, cũng như thành phần dân da trắng học thức, lợi tức cao, tham dự vào bầu cử sớm và đem lại toàn thắng cho đảng Dân Chủ tại cả Hạ Viện và Thượng Viện vào tháng 11, 2018 này.

Tóm lại, tiên đoán cho cuộc bầu cử Quốc Hội sắp đến này sẽ là đa số cho Dân Chủ tại Hạ Viện.

Thượng Viện có thể sẽ khó khăn hơn và trong tình trạng nghiêng ngửa. Nhưng với một hai điều tai họa chính quyền Trump sẽ gây ra trong ba tháng tới, nhiều phần Thượng Viện cũng sẽ nghiêng về Dân Chủ đa số kỳ bầu cử này. Chúng ta hãy chờ xem!

**Khuất Phong Nguyễn Đình
Phùng**
www.nguyendinhphung.com
